

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie

LSZ-4100-03-01/2012
P/12/085

Szczecin,   kwietnia 2012 r.

**Pan
dr Marcin Stefaniak
Dyrektor Oddziału
Instytutu Pamięci Narodowej
Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko
Narodowi Polskiemu
w Szczecinie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie przeprowadziła kontrolę Instytutu Pamięci Narodowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Oddział w Szczecinie (Oddział) w zakresie wykonania budżetu państwa przez Oddział w 2011 r., w cz. 13 - Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 21 marca 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonanie przez Oddział budżetu w 2011 r.

1. Oddział w 2011 r. zrealizował dochody w kwocie 123 tys. zł, odpowiadającej 125,5% założeń planu (98 tys. zł). Największy udział w uzyskanej kwocie stanowiły dochody z tytułu spłaty oprocentowanych pożyczek udzielonych prokuratorom na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych (57,5 tys. zł, tj. 46,7%) oraz z tytułu sprzedaży książek (40,4 tys. zł, tj. 32,8%). Oddział terminowo i w pełnej wysokości odprowadził zrealizowane dochody na rachunek budżetu państwa.

NIK pozytywnie ocenia działania Oddziału w zakresie windykacji należności Skarbu Państwa. Badanie dokumentacji dotyczącej 4 dłużników wykazało skuteczność działań podjętych przez Oddział, które doprowadziły do

---

¹ Dz. U. z 2012 r. poz. 82, dalej „ustawa o NIK”

zapłaty zaległych płatności w łącznej kwocie 5.494 zł (100% zaległych należności które wystąpiły w 2011 r.). We wszystkich przypadkach należności, które na koniec 2011 r. wyniosły 7.221 zł, termin płatności przypadał po 31.12.2011 r. W 2011 roku nie było przypadków przedawnienia należności.

2. Wydatki Oddziału w 2011 r. wyniosły ogółem 9.180,3 tys. zł (100% planu po zmianach). W wyniku badania wszystkich decyzji zmieniających plan wydatków (zwiększających ostatecznie limit wydatków o 214,2 tys. zł, tj. 2,4%)² stwierdzono, że zmiany były celowe i związane z dostosowaniem planu do aktualnych potrzeb jednostki. Przed dokonaniem zmian, w każdym przypadku uzyskano akceptację dysponenta wyższego stopnia. Największy udział w strukturze wydatków miały wynagrodzenia osobowe pracowników w kwocie 6.326,6 tys. zł (68,9%). Na bieżące wydatki rzeczowe przeznaczono 1.756,8 tys. zł, a na inwestycyjne 7,4 tys. zł, tj. odpowiednio 19,1% i 0,1 % całości wydatków.

NIK pozytywnie ocenia pod względem legalności i gospodarności realizację przez Oddział wszystkich 217 objętych badaniem wydatków bieżących pozapłacowych i inwestycyjnych na łączną kwotę 1.007,2 tys. zł³ (tj. 55,8% kwoty wydatków pomniejszonej o wynagrodzenia z pochodnymi od płac). Badane wydatki zostały poprzedzone analizą potrzeb Oddziału, wynikały z planu finansowego i były wydatkami celowymi poniesionymi w związku z realizacją zadań Oddziału. Zakupów materiałów i usług dokonywano z zachowaniem procedur obowiązujących w Oddziale, a powstałe z tego tytułu zobowiązania regulowane były na bieżąco (nie wystąpiły przypadki nieterminowanych płatności, skutkujących zaplaceniem odsetek lub kar umownych). W 2011 r. w Oddziale nie przeprowadzono postępowań o zamówienie publiczne. Oddział w 2011 r. nie otrzymywał środków pochodzących z rezerwy celowej oraz nie realizował wydatków budżetu środków europejskich.

W Oddziale nie został przekroczony limit zatrudnienia w 2011 r., który w przypadku zatrudnienia prokuratorów (statut 09) wykorzystano w 100% (9 etatów), a pracowników nie objętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń (statut 01) w 96,8% (88 etatów). W Oddziale nie przekroczono planu wydatków na wynagrodzenia, realizując je w wysokości 6.326,6 tys. zł (100% planu).

Zasilanie w środki finansowe konieczne do realizacji zadań w 2011 r. przebiegało zgodnie z harmonogramem. Niewykorzystane środki (828,60 zł) przed upływem wymaganego terminu zwrócono na rachunek dysponenta wyższego stopnia.

NIK nie wnosi uwag do sposobu prowadzenia przez Oddział rachunków pomocniczych, pogotowia kasowego oraz sposobu realizacji obowiązku wnoszenia opłat abonamentowych za posiadane odbiorniki radiowe i telewizyjne.

3. Organizacja systemu rachunkowości i przyjęte w Oddziale zasady rachunkowości spełniały wymogi art. 10, art. 12, art. 13 i art. 14 ustawy o rachunkowości⁴. Ustalone zostały procedury kontroli zarządczej, które obejmowały organizację oraz określały elementy oraz charakter i rodzaj kontroli zarządczych. Księgi rachunkowe prowadzone w systemie komputerowym „TETA Constalation” były sprawdzalne i prowadzone na bieżąco (zgodnie z art.

² 12 decyzji (100%) wprowadzających zmiany w planie wydatków, na ogólną kwotę zwiększeń 671,4 tys. zł i zmniejszeń 457,2 tys. zł

³ W tym wydatki inwestycyjne stanowiły 7,4 tys. zł.

⁴ Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 ze zm., zwanej dalej „ustawą o rachunkowości”.

24 ust. 4 i 5 ustawy o rachunkowości), a zakres danych zawartych w komputerowych zapisach księgowych spełniał wymogi art. 23 tej ustawy.

NIK pozytywnie ocenia skuteczność systemu księgowości i kontroli finansowej oraz wiarygodność ksiąg rachunkowych w odniesieniu do sprawozdawczości bieżącej i rocznej. Zbadano próbę 217 pozycji wydatków na łączną kwotę 1.007,2 tys. zł, z tego: 216 pozycji wydatków bieżących wylosowanych metodą MUS⁵ (999,8 tys. zł) oraz 1 wydatek inwestycyjny dobrany celowo (7,4 tys. zł).

4. W Oddziale prawidłowo przeprowadzono w 2011 roku inwentaryzację aktywów i pasywów, zgodnie z przepisami art. 26 ustawy o rachunkowości⁶. Stwierdzono natomiast, że do 21.03.2012 r. nie ujęto w księgach rachunkowych wartości gruntów w kwocie łącznej 3.233 tys. zł, przekazanych Oddziałowi w trwały zarząd na podstawie decyzji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 22.05.2006 r.⁷ oraz Ministra Skarbu Państwa z 18.11.2009 r.⁸ Z ustaleń kontroli wynika, że w protokołach przekazania nieruchomości nie wskazano wartości otrzymanych gruntów. Natomiast wartości rynkowe ustalone zostały w posiadanych przez Oddział operatach szacunkowych, w tym wartość działki przy ul. Janickiego 30 na kwotę 586 tys. zł⁹, a wartość gruntu przy ul. Piotra Skargi 14 na kwotę 2.647 tys. zł¹⁰. Wartości te zostały wykazane przez Oddział w przesłanej w dniu 25.02.2010 r. Ministrowi Skarbu Państwa informacji o użytkowanych nieruchomościach. Obowiązek ujmowania w ewidencji bilansowej nieruchomości przekazanych w trwały zarząd wynika z przepisów art. 3 ust. 1 pkt 12 i 15 oraz art. 46 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Doprecyzowaniem powyższych przepisów ustawy o rachunkowości jest § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z 5.07.2010 r.¹¹, który stanowi że przez środki trwale - rozumie się środki, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości, w tym środki trwale stanowiące własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, otrzymane w zarząd lub użytkowanie i przeznaczone na potrzeby jednostki. W ocenie NIK nieujęcie gruntów w ewidencji finansowo – księgowej, skutkuje nierzetelnym wykazaniem stanu aktywów w sprawozdaniach finansowych Oddziału (bilansie), w tym sporządzonych ww. sprawozdaniach za lata 2010 i 2011.

5. NIK pozytywnie ocenia sporządzanie przez Oddział rocznych sprawozdań budżetowych Rb-23, Rb-27, Rb-28 oraz sprawozdań kwartalnych Rb-N i Rb-Z (za IV kwartał 2011 roku), które były zgodne z ewidencją księgową i terminowo przekazane do dysponenta wyższego stopnia.

Przedstawiając Panu Dyrektorowi powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o ujęcie w ewidencji finansowo – księgowej Oddziału wartości otrzymanych w zarząd gruntów.

---

⁵ MUS (Monetary Unit Sampling) - prawdopodobieństwo wylosowania dowodu księgowego jest proporcjonalne do wartości operacji udokumentowanej tym dowodem.

⁶ W 2011 r. nie było obowiązku przeprowadzenia inwentaryzacji w drodze spisu z natury rzeczowych środków trwałych.

⁷ Decyzja nr 15/06 z 22.05.2006 r. dotycząca zabudowanej nieruchomości Skarbu Państwa, położonej w Szczecinie przy ul. K. Janickiego 30.

⁸ Decyzja nr 46/09 z 18.11.2009 r. dotycząca zabudowanej nieruchomości Skarbu Państwa, położonej w Szczecinie przy ul. Piotra Skargi 14.

⁹ Operat szacunkowy z 30.05.2005 r.

¹⁰ Operat szacunkowy z 5.02.2009 r.

¹¹ W sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 ze zm.).

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Dyrektora w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu jego realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 2 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia na piśmie, do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały.